

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ «БЕЙТ-
ХАНА»

Кафедра гуманітарної та соціально-
економічної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркового освітнього компонента

ІСТОРІЯ ЄВРЕЙСЬКОГО НАРОДУ

Рівень освіти

перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Спеціальність

для усіх спеціальностей
(код і найменування спеціальності)

Робоча програма вибіркового освітнього компонента «Історія єврейського народу»
підготовки бакалаврів.

Розробник: к. істор. н. Щупак І. Я.

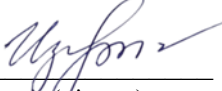
Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарної та соціально-
економічної підготовки

Протокол від «26» серпня 2023 року № 01

Зав. кафедри Дарія КОРОТЕНКО, к. істор. н.
(підпис)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2023 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

Інна ЗЕРКАЛЬ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	вихідна	
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	2	2
Годин на аудиторне вивчення	54	12
Годин на самостійне вивчення	66	108
Форма підсумкового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Завдання курсу історії єврейського народу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними історичними подіями, що відбувалися в історії євреїв, розкрити їх закономірності та причинно-наслідкові зв'язки, спираючись на традиції юдаїзму; розвивати історичне мислення студентів, яке передбачає загальне розуміння історичного процесу; виховання терпимості та толерантного мислення, орієнтації на загальнолюдські цінності, цінності юдаїзм, ідеї гуманізму та демократії.

Курс історії єврейського народу дає можливість студентам опанувати необхідні навички та поняття для подальшого самостійного вивчення історії, формує в них потреби та прагнення до подальшого поглиблення знань та загального розвитку.

Усі розділи спрямовані створення у студентів цільної картини історичного розвитку.

Мета програми: збагачення студентів знаннями з історії єврейського народу для формування цілісних орієнтацій та переконань на основі особистісного осмислення духовного, морального та соціального досвіду єврейського народу в минулому та сьогоденні; виховання ідей гуманізму, толерантності та демократичних цінностей, розвиток гуманітарної культури студентів, залучення їх до цінностей національної та світової культури; виховання поваги до історії, культури, традицій свого та інших народів, прагнення зберігати та примножувати культурні досягнення своєї країни та всього людства.

Предмет програми: основні етапи історичного розвитку та формування національної єдності єврейського народу на основі попередніх знань студентів із загальної історії.

Студенти повинні знати:

- основні події, що відбулися в єврейській історії;
- трактування цих подій сучасною історичною наукою та іудаїзмом; закони розвитку історичних процесів.

Студенти повинні вміти:

- правильно використовувати історичні знання та набуті навчальні навички;
- вміти користуватися картами, ілюстраціями та іншим допоміжним історичним матеріалом;
- порівнювати, пояснювати, аналізувати, узагальнювати та критично оцінювати історичні факти та діяльність історичних осіб, спираючись на отримані знання.
- класичні єврейські історичні тексти (Книга Пророків, Книга Ісуса Навина, Книга Царств, Сувій Естер, Сувій Рут і т. д.)
- розглядати події та явища минулого та сьогодення користуючись прийомами історичного аналізу (зіставлення та узагальнення фактів, розкриття причинно-наслідкових зв'язків, цілей та мотивацій історичних особистостей);
- використовувати історичні знання під час аналізу та оцінки історичних подій та особистостей;
- користуватися історичними картами Ізраїлю та світу;
- користуватися шкалою часу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ № 1. НАЙДАВНІШИЙ ПЕРІОД ЄВРЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ. (2500-1000 Р. Н. Е.)

Тема 1. Період праотців (загальний огляд)

Давні язичницькі цивілізації на початок єврейської історії. Традиція про початок єврейської історії. Життєвий шлях Авраама. Наступність у передачі юдаїзму. Формування єврейського народу Єгипті.

Розповідь про вихід із Єгипту в Танасі та його значення для наступних поколінь. Обдарування Тори. Проживання у землі Ізраїлю.

Література [2, 4-6, 9, 12, 13, 17, 19-21]

Тема 2. Період царств (1055-830 р. до н.е.).

Період правління царя Шауля. Історія життя та царювання царя Давида. Історичний та легендарний образ єврейського царя. Перетворення Єрусалиму на столицю Ізраїлю. Шломо, будівництво 1-го храму. Державна, культурна та релігійна діяльність Шломо. Розкол країни на два царства, причини та наслідки розколу. Царі Ізраїльського царства. Загибель Ізраїльського царства. Царі Юдеї. Загибель Юдеї.

Для самостійної роботи рекомендується матеріал про будову 1-го храму. Семінарське заняття на тему період Царств: порівняльна характеристика результатів правління царів Шауля, Давида і Шломо, будова 1-го Храму, причини та наслідки поширення язичництва в Ізраїльському царстві та Юдеї.

Література [1,4-7]

Тема 3. Період Вавилонського вигнання (586-430 г).

Початок єврейської діаспори. Причини Вавилонського вигнання. Життя євреїв у Вавилоні. Євреї у Перській державі. Декларація Кіра. Повернення в Сіон-друге народження народу та спорудження 2-го Храму. Пурім.

Література [1,2]

Тема 4. Період грецької окупації (332-167 р.д.н.е.).

Захоплення греками території Ізраїлю. Правління династії Птоломеїв. Правління династії Селевків. Повстання Хасмонеев. Чудо Хануки. Правління Хасмонеев.

Література [5,6,9]

Тема 5. Панування Риму над Іудеєю (63 тому-66г.н.е.).

Втрата незалежності Хасмонівським царством. Ірод та його правління. Життя під Римським ярмом. Прокуратори. Правління Агріппи 1-го та Агріппи 2-го.

Семінарське заняття на тему «Період Римського правління».

Причини втрати Хасмоней владі в Юдеї. Оцінка результатів правління та особистості Ірода. Підсумки правління Хасмонівської династії. Хто такі прокуратори?

Література [4,7,10]

Тема 6. Антиримські повстання в Юдеї (66-138 р. н.е.).

Причини та наслідки повстання проти Риму. Громадянська війна у Єрусалимі. Раббі Йоханан бен Закай. Загибель Єрусалиму та Храму. Рабі Аківа. Повстання Бар Кохба. 10 "мучеників віри".

Єврейські громади Сходу (200-1000р.н.е.). Мудреці Талмуду як духовні керівники народу. Танаїм. Амораїм. Гаонім. Рабі Єгуда ха-Насі. Єшиви Сури та Пумбіти. Створення Талмуду. Особливості Вавилонського та Єрусалимського Талмуду. Значимість Талмуду у житті євреїв. Історія Кайравана. Єврейські громади у мусульманському світі. Життя та діяльність Саадії Гаона. Суперечка караїмів з равністами.

Література [2,6,9,10]

Тема № 7. Євреї Італії.

Падіння Риму під ударами варварів. Прийняття Римом християнства. Закони щодо обмеження впливу єврейських громад в Італії. Перші погроми. Парадокси епохи ренесансу: прогрес та ідеї гуманізму поряд із гетто у Венеції та «мучениками Анкони».

Література [2,13]

МОДУЛЬ № 2. ЄВРЕЇ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ В СЕРЕДНІ ВІКИ (476 Р.Н.Е- 1492 Р.Н.Е).**Тема № 8. Євреї Візантії, Іспанії**

Іудея під владою Візантії. Відносини між Візантійськими правителями та єврейськими громадами. Євреї Іспанії. Підкорення території Іспанії племенами вестготів. Захоплення Іспанії Бербер. Золоте століття іспанського єврейства. Розквіт арабської культури та її вплив на єврейську культуру. Рамбам – лікар і великий мудрець. Взаємини євреїв та християн в Іспанії. Захід сонця єврейської громади. Маррани. Вигнання євреїв із Іспанії. Євреї Португалії. Вигнання євреїв Португалії.

Для самостійного вивчення рекомендується матеріал про поетів, письменників, філософів, дипломатів і мудреців єврейських громад Іспанії.

Література [9,11,18]

Тема № 9. Євреї Франції, Великобританії, Німеччини, Османська імперія

Причини та наслідки хрестових походів. Трагедія громад Північної Франції. Раші та його коментарі до Тори. Альбігонський рух як спроба частини християнства повернутися до іудейських витоків. Прийняття французькими царями антиєврейських законів. "Пастуший" похід. Виникнення «кривавих наклепів» у Франції. Вигнання євреїв із Франції.

Антиєврейське ставлення короля Річард 3-го «Левове серце». Погром у Лондоні. Перший «кривавий» наклеп. Звід антиєврейських законів створених королем Едуардом. Вигнання євреїв із Англії.

Становище рабів корони. Трагедія громад південної Німеччини під час хрестових походів. Виникнення гетто. Єврейські погроми під час епідемії чуми.

Повернення євреїв до Палестини як відродження єврейських сподівань наближення месиніанського періоду. Ар'є ха Кадош. Розвиток та розповсюдження кабали. Лжемесініанство. його джерела та наслідки його виникнення. Лжемесія Шабтай Цві.

Література [20-23]

Тема № 10. Євреї Польщі та Литви. Євреї Росії.

Польща – нова надія на безпечний притулок. Розселення євреїв на території Польщі та Литви. Початок формування єврейської громади у Польщі. Охоронні грамоти. Духовне життя польських євреїв. «Золоте століття» польської громади. Кагали та Ваади – специфіка

надобщинної організації євреїв Польщі. Погіршення становища євреїв у Польщі та Литві. Єврейство Польщі у дні випробувань.

Для самостійного навчання пропонується матеріал про козацьке повстання кінця 16-17 століть та польське єврейство.

Семинар з матеріалу теми! «Євреї Польщі». Причини режиму найбільшого сприяння, наданого євреям польськими королями. Польща – духовний центр ашкеназкого єврейства. Пілпул. Соціальне розшарування єврейства. Функції кагалів. Ваад чотирьох країн.

Євреї Росії. Євреї Київської Русі. "Зникле царство" - місце хозарського каганату в єврейській історії. Євреї у Московії. Положення євреїв за Петра 1 і Катерини 1. Створення риси осілості. Проект реформ Павла I. Правління Олександра 1-го. Альтер Ребе. Антиєврейські закони Миколи I-го. Кантоністи. Олександр 2-й та період освіти. Реформація юдаїзму. Виникнення та поширення сіонізму. Період реакції при Олександра третьому.

Основні положення теорії хасидизму. Бааль Шем Тов, його вчення та життєвий шлях. Рух «Мітнагдім». Хабад та його адмори.

Література [17, 20-23]

Тема № 11. Антисемітизм у Росії. Еміграція.

Погроми 1880-х-1890-х років. Погроми 1905 р. Кривавий наклеп - «справа Бейліса». "Фастівська справа". Євреї у революції 1905 -1917 рр. та комуністичних режимах післяреволюційного періоду. Причини та наслідки участі російських євреїв у революційному русі. Троцький, Бухарін, Радек та ін. Ставлення В. Леніна та І. Сталіна до єврейського питання. Особа Кагановича та його роль для долі радянського єврейства.

Хабад у боротьбі за збереження іудаїзму. Ребе ха РашабЛРебе Леві Іцхак Шнеурсон. 7-й Любавічний Ребе. Палестина між двома війнами.

Перші хвилі єврейської імміграції в Ерец Ізраель. Декларація Бальфур. Арабські повстання. Встановлення англійського мандату біля Ізраїлю. "Тарпат"-арабське повстання 1926р.

Література [15-19]

Тема № 12. Шоа

Прихід нацистів до влади у Німеччині. Веймарська республіка. Велика депресія. Нюрнберзькі закони, як перший етап антиєврейської політики. Початок 2-ї світової війни.

Окупація Чехословаччини. Розділ Польща. «Кришталева ніч». Політика «остаточного» вирішення єврейського питання Гетто Створення та життя євреїв у гетто (гетто Варшави, Лодзі, Даугавпілса, Мінська, Львова.)

Трудові табори та табори смерті. Освенцім, Треблінка, Майданек, Беліц, Бухенвальд. Особливості «Остаточного вирішення» єврейського питання біля СРСР. Спецзагони СС. Акції зі знищення євреїв. (Яма, 9-й Форт і т. д.). Голокост в Україні. Окупація України. Бабин Яр.

Територія трансїстії. Окупація Криму. Голокост на Дніпропетровщині. Форми єврейського спротиву.

Пасивний опір. Активний опір (озброєний та незброєний). Партизанський рух та участь у ньому євреїв. Ставлення Світу до політики знищення єврейства. Становище у країнах союзу Німеччини та країнах антифашистської коаліції. Громадськість нейтральних держав.

Праведники народів світу. Семінарське заняття з тем навчального модуля № 7 «Катастрофа європейського єврейства». Теорія рас. Нюрнберзькі закони, як продовження антиєврейських законів середньовічної Європи. "Пакт Рибентропа-Молотова". Юденрати. Табори знищення. "Циклон Б". Катастрофа українських євреїв. Єврейський опір України. Праведники Світу України.

Література [1-15]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											Форма контролю	
	Денна форма						Усього	у тому числі					
	Усього	л	п	лаб	с	сп		л	п	лаб	с		сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
МОДУЛЬ № 1. НАЙДАВНІШИЙ ПЕРІОД ЄВРЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ (2500-1000 Р. Н. Е.)													
Тема № 1. Період праотців (загальний огляд)	8	2	2			4	9	2				7	У
Тема № 2. Період царств (1055-830 р. до н.е.).	8	2	2			4	7					7	У, ПК
Тема № 3. Період Вавилонського вигнання (586-430 г.).	8	2	2			4	8					8	У, ПК
Тема № 4. Період грецької окупації (332-167 р.д.н.е.).	8	2	2			4	10	2				8	К
Тема № 5. Панування Риму над Іудеєю (63 тому-66г.н.е.).	8	2	2			4	8					8	Т
Тема № 6. Антиримські повстання в Юдеї (66-138 р. н.е.).	8	2	2			4	8					8	У
Тема № 7. Євреї Італії.	12	4	2			6	10		2			8	
Разом – зм. модуль 1	60	16	14			30	60	4	2			54	
МОДУЛЬ № 2. ЄВРЕЇ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ В СЕРЕДНІ ВІКИ (476 Р.Н.Е- 1492 Р.Н.Е.)													
Тема № 8. Євреї Візантії, Іспанії	12	2	2			8	12	2				10	
Тема № 9. Євреї Франції, Великобританії, Німеччини, Османська імперія	11	2	2			7	12		2			10	У

Тема № 10. Євреї Польщі та Литви. Євреї Росії.	11	2	2		7	10				10	Т
Тема № 11. Антисемітизм у Росії.	13	4	2		7	12				12	Т
Тема № 12. Шоа	13	4	2		7	14		2		12	У
Разом – зм. модуль 2	60	14	10		36	60	2	4		54	
Усього годин	120	30	24		66	120	6	6		108	

5. Форми контролю: усне опитування – У
 контрольні роботи – КР
 перевірка конспектів – ПК
 тестування – Т
 колоквиум – К

6. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Період праотців (загальний огляд)	2	2	
2	Тема № 2. Період царств (1055-830 р. до н.е.).	2		
3	Тема № 3. Період Вавилонського вигнання (586-430 г).	2		
4	Тема № 4. Період грецької окупації (332-167 р.д.н.е.).	2	2	
5	Тема № 5. Панування Риму над Іудеєю (63 тому-66г.н.е.).	2		
6	Тема № 6. Антиримські повстання в Юдеї (66-138 р. н.е.).	2		
7	Тема № 7. Євреї Італії.	2		
8	Тема № 8. Євреї Візантії, Іспанії	2	2	
9	Тема № 9. Євреї Франції, Великобританії, Німеччини, Османська імперія	2		
10	Тема № 10. Євреї Польщі та Литви. Євреї Росії.	2		
11	Тема № 11. Антисемітизм у Росії.	4		
12	Тема № 12. Шоа	4		
Всього годин		30	6	

7. Теми практичних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Період праотців (загальний огляд)	2		4/-
2	Тема № 2. Період царств (1055-830 р. до н.е.).	2		4/
3	Тема № 3. Період Вавилонського вигнання (586-430 г).	2		4/

4	Тема № 4. Період грецької окупації (332-167 р.д.н.е.).	2		4/
5	Тема № 5. Панування Риму над Іудеєю (63 тому-66г.н.е.).	2		4/
6	Тема № 6. Антиримські повстання в Юдеї (66-138 р. н.е.).	2		4/
7	Тема № 7. Євреї Італії.	2	2	4/4
8	Тема № 8. Євреї Візантії, Іспанії	2		4/
9	Тема № 9. Євреї Франції, Великобританії, Німеччини, Османська імперія	2	2	4/4
10	Тема № 10. Євреї Польщі та Литви. Євреї Росії.	2		4/
11	Тема № 11. Антисемітизм у Росії.	2		4/
12	Тема № 12. Шоа	2	2	4/4
Всього годин		24	6	48/12

8. Теми семінарських занять

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема № 1. Утворення держави Ізраїль (1937-1947 рр.).	4	7	8/7
2	Тема № 2. Період царств (1055-830 р. до н.е.).	4	7	8/7
3	Тема № 3. Період Вавилонського вигнання (586-430 г.).	4	8	8/8
4	Тема № 4. Період грецької окупації (332-167 р.д.н.е.).	4	8	8/8
5	Тема № 5. Панування Риму над Іудеєю (63 тому-66г.н.е.).	4	8	8/8
6	Тема № 6. Політична та військова боротьба за державотворення.	4	8	8/8
7	Тема № 7. Нелегальна еміграція євреїв Європи до Ізраїлю.	6	8	12/8
8	Тема № 8. Війни Ізраїлю.	8	10	16/10
9	Тема № 9. Війна за незалежність.	7	10	14/10
10	Тема № 10. Синайська кампанія та Шестиденна війна.	7	10	14/10
11	Тема № 11. Арабо-ізраїльський конфлікт після 1947 р.	7	12	14/12
12	Тема № 12. Проблеми війни та миру на Близькому Сході.	7	12	14/12
Усього годин		36	54	72/54

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Есе на тему:

Період царств.

Панування Риму над юдеєю.

Євреї Польщі.

Світове єврейство наприкінці 19-го початку 20-го століть.

Катастрофа європейського єврейства та Голокост в Україні.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Орієнтовні теми:

1. Теорія рас.
2. Нюрнберзькі закони, як продовження антиєврейських законів середньовічної Європи.
3. Наслідки окупації Польщі для доль європейського єврейства.
4. Створення гетто. Юденрати як система єврейського управління гетто.
5. Табори знищення.
6. Катастрофа українських євреїв (гетто в Україні, трудові табори, акції знищення).
7. Єврейський опір на території України.
8. Праведники Світу України.
9. Практичне завдання: проаналізувати малюнки серії «Голокост очима дітей».

8. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студента із дисципліни оцінюється за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип операційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

14. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						всього	40	100	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	60			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				
Самостійна робота студентів (денна)															
4	4	4	4	4	4	6	8	7	7	7	7				
Самостійна робота студентів (заочна)															
7	7	8	8	8	8	8	10	10	10	12	12				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

–**Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

–**Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування;

–**Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Таблиця 8.2

Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні

Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	За національною системою	Оцінка за шкалою інституту
A	ВІДМІННО – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	відмінно	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	добре	82-89
C	ДОБРЕ – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		75-81
D	ЗАДОВІЛЬНО -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	задовільно	69-74
E	ДОСТАТНЬО – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		60-68
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	незадовільно	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		1-34

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція) із застосуванням комп’ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для екзамену).

11. ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Від традиції до модерну: євреї Російської імперії в "довгому" ХІХ столітті.
2. Правова емансипація євреїв Габсбурзької монархії 1772-1914.
3. Євреї Центрально-Східної Європи: модернізація і націоналізм у ХІХ – ХХ сторіччях.
4. Традиційна єврейська культура: людина, звичаї, діяльність.
5. Модерна культура їдиш.
6. Українсько-єврейські взаємини в Галичині та Західній Волині між двома світовими війнами.

Рекомендована література:

1. Беренбаум М. Хвилююча історія Голокосту // Катастрофа європейського єврейства під час Другої світової війни : (збірник наукових праць) : статті / Майкл Беренбаум. - К., 2000.
2. Гордіс Даніель Ізраїль. Історія відродження нації. Київ : Наш формат, 2021. 336 с.
3. Жаботинський В. Здобути державу Ізраїль. Київ : Пропала Грамота, 2023. 416 с.
4. Любченко В., Фінберг Л. Нариси з історії та культури євреїв України. Київ : Дух і літера, 2009. 437 с.
5. Щупак І. Я. «Інші», «чужі» чи «свої»: євреї в українській історії // *«Локальна історія»*, 19 лютого 2020. URL: <https://localhistory.org.ua/texts/statti/inshi-chuzhi-chisvoyi-ievreyi-v-ukrayinskii-istoriyi/>
6. Щупак І. Я. Сусіди: українці, євреї, німці та інші у час Голодомору // *Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис*, 27.11.2023. URL: <https://uamoderna.com/blogy/susidy-ukraintsi-ievrei-nimtsi-ta-inshi-u-chas-holodomoru/>
7. Щупак І. Я. Терор, тероризм і палестинська проблема // *Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис*, 23.05.2024. URL: <https://uamoderna.com/blogy/teror-teroryzm-i-palestynska-problema/>